

Лемберг А. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний ринок відрізняється високим рівнем конкурентоспроможності серед підприємств за найбільший охоплення ринків, залученням більшої кількості потенційних споживачів і досягнення лідируючого положення. Наявні великі підприємства знаходяться в постійному пошуку нових можливостей зайняти нішу конкурентного положення на ринку за рахунок мінімізації своїх затрат.

Проте використовуючи різноманітні методи, багато підприємств забувають про власні нереалізовані виробничі сили. Розкривши внутрішній потенціал підприємства, працюючи з максимальною віддачею, можна отримати значний ріст конкурентоспроможності без додаткових вкладень. Активізувавши на своєму підприємстві свій внутрішній потенціал, можна отримати «ефективні конкурентоспроможні переваги» в ринковій ніші, де при зниженні затрат спостерігається підвищення прибутків [1].

Підвищення ефективної роботи підприємства – виправдана точка в його функціонуванні. Для того щоб представити кількісну оцінку ефективності діяльності, проводиться глибокий економічний аналіз роботи підприємства, яка направлена на розробку стратегічних та тактичних планів, виявляючи резерви підвищення своєї діяльності.

Резерв підприємства представляє собою відхилення між точним фактичним використанням ресурсу та потенційно доступним [2]. При цьому відстеження між точним фактичним використанням ресурсу і доступним, опирається на наявний ресурсний потенціал підприємства, що представляє єдину внутрішню зарезервованість, необхідну для розробки і відстеження ресурсного потенціалу до того часу, коли доступні ресурси є вже внесеними.

Резерв підприємства – це невикористовуємі або не повністю доступні ресурси та можливості підприємства, але ці ресурси знаходяться в найбільшій

ступені готовності до використання. Резерви – це нереалізований потенціал з підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності [3]. За такого підходу резерви можна визначити як різницю між поточним і можливим рівнем використання ресурсів.

У більш детальному вираженні під резервами підвищення ефективності діяльності підприємства, необхідно розглядати як нереалізовані можливості з мінімізації поточних та прогнозованих затрат матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. При цьому існує певна класифікація резервів підприємства, до якої відносяться:

1. Невикористовувані резерви – зберігаються підприємством для певного періоду часу.
2. Поточні резерви – спосіб отримати підвищені показники діяльності підприємства у ході найближчого періоду часу (місяць, квартал, рік).
3. Перспективні резерви – потенційна можливість для покращення показників діяльності у довгостроковому періоді.

Один із важливих аспектів виявлення резервів підприємства включає організацію їх пошуку та кількісно-вартісну оцінку. Для цього необхідно окреслити основні принципи пошуку: науковість, комплектність, комплексність, системність, запобігання повторного збору резервів.

Раціональний підхід до пошуку та активування резервів забезпечується наступним чином:

- пошук основного резерву, а саме виявлення тих статей затрат які при мінімальних фінансових і трудових затратах допоможуть знизити їх більшу частину;
- виявлення місць які стримують виробничі об'єми виробництва;
- виявлення резервів на кожній стадії життєвого циклу виготовлення продукту;
- комплексна оцінка діяльності.

Загалом виявлення резервів підприємства відноситься до досить складного і системного характеру, що потребує комплексності у своєму підході, і

проявляється у всіх функціональних характеристиках підприємства. Це спонукає до пошуку резервів за допомогою збалансованості трьох основних аспектів: засоби і предмети праці та трудові ресурси. Дана характеристика відзначає, що будь-який найбільший резерв будь-який із ресурсів, не може бути використаний у випадку нестатку резервів за іншими ресурсами. В цьому і обумовлюється необхідна перевірка резервів на їх комплексність – резерв є комплексним коли він потребує необхідних ресурсів як у вартісних оцінках, так і в натурально-речовому виразі.

Таким чином, підхід до пошуку резервів концентрує увагу на більш провідному його значенні, який здатний підвищить ефективність діяльності підприємства. Для цього необхідно виявити місця, де постійно не виконуються планові завдання з виробництва, спостерігаються часте отримання браку, значні затрати та простой обладнання. Данні заходи дозволять постійно виявляти виробничі резерви задля пошуку підвищення ефективної діяльності підприємства. Крім того, потужним резервом підвищення ефективності господарських процесів є розвиток управлінських функцій на підприємстві.

Список використаних джерел:

1. Кісіль М. І. Критерії і показники економічної ефективності підприємства / М. І. Кісіль // Економіка АПК. – 2012. – № 8. – С. 59–64.
2. Воронін О. Визначення показників економічної ефективності виробництва на основі модифікації ресурсного підходу / О. Воронін // Економіка України. – 2015. – № 10. – С. 29–37.
3. Гринько Т. В. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємства / Т. В. Гринько, Д. В. Пасека // Економіка і менеджмент-2013: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції: у 6 томах (м. Дніпропетровськ, 24-25 квітня 2014 р.). – Дніпропетровськ: Біла К.О., 2014. – Т. 4. – С. 103-105.